

het laatste derde deel iets omlaag gebogen is. Ook is op de foto de snavel veel rechter dan de indruk die we zelfs van dichtbij door onze kijkers kregen. Wat de oorzaak is van deze verdikking en kromming laat zich slechts raden. Men zou kunnen denken aan een vergroeide breuk.

De gevolgen voor de vogel bleken echter in het veld goed waarneembaar te zijn, hetgeen uit het volgende moge blijken. De vogel leek goed gezond, was vrij mak, liet zich tot ca. 25 m benaderen en liep en vloog normaal. Steeds verbleef hij op hetzelfde met kort gras begroeide terreintje, waar hier en daar wat hoger opgegroeide gedeelten waren. Slikterrein werd vermeden. Als hij tijdens het „drijven” (terwille van de fotograaf!) op slik terecht kwam, vloog hij altijd weer haastig terug naar het graslandje. 's Ochtends had ik reeds waargenomen dat hij zich bij enkele Wulpen had aangesloten en daarmee naar droger en hoger begroeid vlak duinterrein bij „de Krim” verhuisde. Hij viel tussen de Wulpen nauwelijks op, terwijl hij op dezelfde wijze als deze rusteloos stappend voedsel zocht met pikkende bewegingen van de snavel, soms grotere deeltjes even met de snavel „bemummelend”. Doch de Wulpen in de hogere begroeiing liet hij na ca. 10 minuten in de steek om weer terug te vliegen naar precies hetzelfde vochtige met kort gras begroeide terreintje, waar hij ook vaak rustend met de kop in de rugveren verbleef.

Nooit zagen we hem borende bewegingen maken als een Rosse Grutto, het bleef bij een wulpachtig pikken. Tijdens onze waarnemingen die totaal ca. 3 uur in beslag namen, vlogen tot tweemaal toe Rosse Grutto's over, waar onze vogel in het geheel niet op reageerde. Deze overvliegende vogels streken enkele honderden meters verder neer op het slik, waar we ze op „normale Rosse Grutto wijze” zagen voedselzoeken.

Er werd geen geluid gehoord.

We konden allen niet aan de indruk ontkomen dat deze „mismaakte” Rosse Grutto zijn levenswijze had aangepast aan de mogelijkheden van zijn gekromde snavel en daardoor een wulpachtig gedrag had aangenomen.

Laren N.H., Schoolpad 9.

H. J. Slijper.

WAARNEMING VAN EEN STEPPENVORKSTAARTPLEVIER (Gla-reola nordmannii) NABIJ AXEL (**).

Op 5 augustus 1965 bezocht ik met M. Helderweirt de vogelrijke spuitvelden nabij Axel, toen omstreeks 9.30 u. ons een vogel voorbij vloog, die nogal op een stern geleek. De omstandigheden voor observatie waren gunstig: afstand nagenoeg 30 m, kijkers 10 x 50 en 8 x 30 en zijdelingse belichting. De vogel vloog traag boven ons in een brede bocht, zodat zowel boven- als onderdelen goed zichtbaar waren. Volgende kenmerken werden genoteerd:

Korte „iets naar omlaag gekromde snavel en afgeplatte, naar omlaag gehouden kop. Lange, in vergelijking met een stern, smalle en puntige vleugels; diep gevorkte staart die zwart gekleurd was. De staartinsnijding was duidelijk

afgerond, terwijl de twee lange staartpunten zich goed aftekenden tegen de hemel. De bovendelen waren egaal donker, met uitzondering van de erg opvallende, witte bovenstaartdekveren en stuit, die met de donkere bovenvleugels en rug een scherp contrast vormden. Van de onderdelen waren kin, keel en borst zeer licht bruin; buik en onderstaartdekveren waren wit. Een borstband werd niet opgemerkt. De vleugelonderzijde was donker; okselveren en onderstaartdekveren waren donkerder dan de rest van de ondervleugel, maar dit was weinig opvallend. De vlucht was licht en zwierig en geleek wel wat op die van de Zwarte Stern (*Chlidonias niger*). Geen roep werd gehoord.

Na over de verschillende spuitterreinen te zijn rondgevlogen, verdween de Vorkstaartplevier uit het zicht, vóór een donkere bomenrij. Wij hebben hem later niet meer gevonden.

Of het hier om een Vorkstaart- (*Glareola pratincola*) dan wel om een Steppenvorkstaartplevier ging, was niet erg moeilijk uit te maken, aangezien wij zowel boven- als ondervleugel meerdere malen duidelijk hebben gezien. Uit de literatuur wisten wij dat voor de differentiatie het patroon van de bovenvleugel van meer belang is dan dat van de ondervleugel. Dit is in de gewone determineerboeken helaas niet te vinden, maar wel bij Hayman (1956). Wij hebben dan ook minder aandacht besteed aan de tekening van de ondervleugel; deze was donker met afwezigheid van een witte achterrand. Toch is deze laatste volgens Hayman een onmisbaar kenmerk voor de Vorkstaartplevier. Stellig was zijn aanwezigheid ons niet ontsnapt, daar de hemel zeer helder was en het ex. op zeker ogenblik bijna recht boven ons vloog. Ook de kleur der bovendelen wijst op de Steppenvorkstaartplevier. Hierover verklaart Hayman: „At close range, the darker primaries and secondaries of *nordmanni* show up fairly well against the rest of the wing but this distinction is largely lost if the bird is at longer range... The Black-winged form has almost uniform dark upper-parts”. De Steppenvorkstaartplevier gaf ons een overtuigende zwart-witte indruk, een kenmerk dat wij ook bij Van der Velden (1954) hebben gevonden.

Glareola nordmannii werd volgens de „Avifauna van Nederland” (Ardea, 50: 51) slechts tweemaal vastgesteld. Sindsdien werden geen nieuwe gevallen meer gemeld. In de naburige landen wordt hij veel minder waargenomen dan *Glareola pratincola*. De soortenrijke Duitse lijst (Niethammer, Kramer en Wolters (1964)) maakt er zelfs geen melding van.

Eigenaardig is dat bijna op dezelfde plaats, in 1959, een Vorkstaartplevier werd geschoten (Lim. 34: 205 en Gierv. 50: 193).

LITERATUUR:

- Hayman, P. J. (1956): A note on field-identification of Pratincoles. Brit. Birds 49: 312—313.
 Niethammer, G., Kramer, H. en Wolters, H. E. (1964): Die Vögel Deutschlands: 46. Akad. Verl. Ges., Frankfurt am Main.
 Van der Velden, B. (1954): Een waarneming van de Steppenvorkstaartplevier, *Glareola nordmannii* Fischer, op de Beer. Ardea, 42, I 2: 343—345.

SUMMARY:

On August 5th, 1965 a specimen of *Glareola nordmannii* was observed over the setting ponds near Axel (Netherlands S. Flanders). The field description was compared with the study on Pratincoles determination of Hayman (1956) and agrees with it. This in the second sight-record and the third record for the Netherlands.

Gent.

J. van Impe.

EEN WAARNEMING VAN DE IVOORMEEUW (Pagophila eburnea) IN OOSTELIJK FLEVOLAND.

Op 25 april 1965 om ongeveer 15.30 uur reed ik met mijn vrouw en beide zoons per auto over de dijk langs het Ketelmeer tussen Ketelhaven en Kamperhoek in de richting van laatstgenoemd punt. Het was mooi, helder weer met een blauwe lucht met witte stapelwolken. Er stond een matige tot krachtige N.W.-wind.

Ongeveer 2 km vóór Kamperhoek zagen wij aan de voet van de dijk aan de oever van het Ketelmeer op de daar aanwezige wering van basaltkeien een troepje meeuwen staan. Wij meenden op het eerste gezicht, dat het Kokmeeuwen (*Larus ridibundus*) waren. Ter hoogte van het troepje meeuwen aangekomen minderde ik vaart, waardoor de vogels opvlogen waarbij zij door de wind in onze richting werden gedreven.

Op dat moment zagen wij alle vier, dat zich tussen de Kokmeeuwen een volkomen witte meeuw bevond die zich laag over de auto vliegend van de Kokmeeuwen afzonderde. De vogel trok Oostelijk Flevoland binnen waarbij hij vrijwel boven een weg bleef vliegen, die op dat punt vanaf de dijk de polder inloopt. Door deze gelukkige omstandigheid waren wij in staat geruime tijd onder de vogel te blijven rijden waarbij wij ruimschoots in staat waren de vogel — die \pm 20 m hoog vloog — door onze kijkers (tweemaal 10 x 50, 7 x 50 en 8 x 40) waar te nemen.

De meeuw was ongeveer even groot als een Stormmeeuw (*Larus canus*) en viel vanzelfsprekend vooral op door het werkelijk volkomen witte verenkleed waaraan nergens ook maar een spoor van grijs of zwart was te zien. De vogel had zwarte of in ieder geval zeer donkere poten, donkere ogen en een geel-oranje snavel waaraan noch aan de basis noch aan de punt een andere kleur te zien was. Enige opvallende kenmerken waren verder de lange vleugels en de romp met een „buikje”. De vlucht maakte een krachtige, sternachtige indruk. Behoudens de snavelkleur — waarop ik nog zal terugkomen — wijzen deze kenmerken er allen op, dat wij met een volwassen Ivoormeeuw te doen hadden.

Na enige tijd keerde de meeuw, om weer in de richting van het Ketelmeer te vliegen waar wij de vogel op het nogal sterk bewogen water zagen neerstrijken. Dit is blijkens de literatuur een ongewoon gedrag daar de Ivoormeeuw zeer zelden zwemmend wordt waargenomen. Het viel ons op, dat de vogel in zwemmende houding een hoge „achterstevén” had, zoals wij dat een enkele maal zien van zwemmende sterns.